



DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biurul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Un iubileu arhireesc.

La sărbătoarea „intrării în Biserică” se implinesc zece ani, de când alesul Domnului este consacrat intru Arhireu și ca atare primește mitra episcopală a Eparhiei de Gherla.

Preasfințitul nostru Părinte-Episcop *Iuliu* de zece ani chivernisește din mila cerească cu înțelepciune și dragoste aceasta dieceză, ce numără 500 preoți și la 600 mii enoriași credincioși.

Preia frânele guvernării bisericești pe vremuri de cumplită urgie, când bubuitul tunurilor și gloanțele mitralierelor imprăștiau mii de mriți pe câmpuri de crâncene lupte.

Credincioșii Eparhiei mor cu miile pe fronturi, — acasă văduve, orfani și lacrimi Slujitorii altarului invinuiți și prigonii.

Milosul și blândul Mire al Bisericii lui Hristos, episcopul *Iuliu* mângăie, ajută, intervine neobosit.

Sosește ceasul dezrobirii.

Insuși între cei dintâi, duce la treptele Tronului regal hotărârea noastră-tată a Românilor din Ardeal, Maramureș, Banat și Crișana de a se alipi pentru totdeauna către Patria-Mamă.

Cu înflăcărat patriotizm lucră neincetat pentru consolidarea Țării.

Cutrieră cu energie ne mai pomenită larga dieceză cu vr'o 700 sate, unde ca un vrednic urmaș apostolicesc propovăduiește — fără a ști de usteneală — cuvântul mântuirii sufletești, cercetează în smeritele căsuțe pe fiii credincioși mângăie pe cei bolnavi, ajută pe cei lipsiți.

Paznic neadormit al credinței și moravurilor creștinești, cercă fără întrerupere legătură cu fiii săi sufletești, la mănăstiri, sfințiri de locașuri de rugă, prin vizitațiuni arhireești.

Pentru întărirea în credință și îndreptarea moravurilor organizează pentru popor nenumărate misiuni spirituale, a căror roduri — primenirea sufletească — sunt de obște cunoscute și simțite.

Cu dragoste de adevărat Părinte se îngrijește de reculegerea sufletească a clerului, dând ocaziune a lua parte în deosebite ocaziuni și în diverse centre la sfinte exerciții spirituale.

În sfatul Țării susținător și apărător al tuturor intereselor bisericești. Orator destins și de întreaga Țară cu simpatie respectat.

Acasă pururea în muncă încordată. La prima privire cunoaște scrisoarea fieștecărui preot. Direge, îndrumă, corege cu rigoare dar totdeauna animat de cea mai sinceră dragoste părintească.

La peatra de hotar a unui period de zece ani, petrecuți cu zel sfânt și neadormit în muncă grea și de ceresc dar binecuvântată intru mărirea lui Dumnezeu și mântuirea atâtor sute mii de suflete, ne plecăm genunchii înaintea Promiei dumnezeiești cerșind din adâncul sufletului, ca pe Arhireul nostru intru mulți ani să ni-l păzească!

Dumineca IX. d. In. Sf. Cruci (a 26 după Rusalii).

Deșărtăciunea bogățiilor.

Adunându-se zeci de mii de noroade — cât se călcău unii pe alții — D. N. Is. Hr. îi învață a se feri de aluatul fariseilor, îi învață că tot ce tănuim se va descoperi, să nu ne temem de cei ceucid trupul, iar după aceea n'au mai mult ce face, ci să ne temem de cel ce poate arunca în geenă și trupul și sufletul... Mai apoi unul din norod a zis lui: *Învățătorule, zi fratelui meu să împartă cu mine moșia.* — Dl. N. Isus Hr. nu vrea să se amestece întru împărțirea moșiei fraților, că sunt alți judecători — cari se cuprind cu acestea lucruri, — slujitorii lui Isus Hristos — trebuie să indemnece e de drept pe credincioși la pace, dragoste, bună înțelegere, la căile dulcității și a împăcării dar de regulă nu au să se amestece ei în lucrurile vremelnice ale credincioșilor. Apoi a zis Dl. Hr. către toți: *Păziți-vă și vă feriți de cămătărie, de lăcomie, de zgârcenie... că nu este viața cuiva în prisosința avuției sale,* adecă viața omenească nu stă și nu poate sta în prisosința averilor ce le are cineva. După aceea aduce Dl. N. Isus Hristos pilda bogatului ca să îngrozască pe oameni față de păcatul lăcomiei, sgârceniei, oprindu-i să nu se îngrijască de hrană și de haine, că sufletul mai mult este decât hrana, și trupul decât haina.

Și a zis pildă către ei zicând: *Unui om bogat foarte-i rodise țarina.* Ce folos a scos el din aceasta roadă îmbelșugată a țarinei sale? Nici un folos decât că și-a înmulțit grijile și neliniștea: *Și cugetă întru sine zicând: Ce voi face, că nu am unde aduna rodurile mele?* Iată-l dară neliniștit în sufletul său, pentru gândurile cari îl tulbură: *Și cugeta întru sine.* Dacă acel bogat ar fi fost un om de cinste și cu frica lui Dumnezeu, la vederea acelei binecuvântări cerești s'ar fi bucurat întru Domnul, ar fi lăudat și binecuvântat pe Dumnezeu, și ar fi primit acestea bunătăți la cari el nu s'a așteptat, ca un dar a bunătății sale dumnezeiești. Însă acest om era un bogat sgârcit, lacom, unul dintre cele trei lucruri urgisite de Dumnezeu și fiindcă roada țarinei în anul acela a fost deosebit de îmbelșugată iată-l pus pe gânduri, supărat, trist, mâhnit, nu vrea să dea

față cu oamenii, stă dus pe gânduri, ca un om nenorocit, nefericit, ca un om năcăjit. Doară strălucește pe fața celui bogat vre-o bucurie adevărată, vre-o liniște când e norocos, când îi merg bine câștigurile lui? Dimpotrivă... Bogatul din Evanghelie neliniștit în faptele săle, încalcit și nehotărit zicea: *Ce voi face?* Când cineva se află în o stare de mijloc, nu poate pricepe ca bogățiile sunt o adevărată încâlceală: i se pare că nimic nu e mai puțin așa încâlcitor ca averile: fiecare zice către sine însuși: că s'ar ști el folosi bine de ele; însă esperința ne învață că nu este nimica în lume, cu ce să fie împreunate griji mai mari ca și acelea griji ce le pricinuesc averile. Numai acel om nu se împiedică în averi care nici nu le iubește nici le prețuește, nici nu le cearcă, nici nu le dorește și dela Dumnezeu singur le primește, când Lui îi place săi le deie, și nu le primește pentru altceva decât spre a se sluji de ele după voia sa cea sfântă. Nu așa e bogatul: el este neliniștit, nu știe ce să facă ce să se hotărască, însăș îmbelșugarea averii sale îl face să se socotească lipsit. La ce se socoate el dară așa adânc? Ce cumpănește el cu atâta serioșitate? Ce-l neliniștește așa de cumplit? Un lucru îi lipsește: *Și cugeta întru sine zicând: Ce voi face, că nu am.* Ce nu ai tu? Ce-ți lipsește? Oare n'ai tu mai mult decât cum nănjduiai? N'ai mai multe bucate decât câte ți se trec la casă? Și tu zici că ești năcăjit că nu ai. Da însăș îmbelșugarea aceasta este aceea ce mă năcăjește, mă încâlcește, mă strimtoarește, pentru-că nu am loc unde să-mi așez bucatele, jitițele mele, hambarele mele sunt prea mici... Oh nefericitele bogat, care nu te socotești la altceva decât numai la tine însuși, tu nu ai loc unde să-ți pui bucatele tale, roada țarinei.

Dar oare nu sunt destui săraci de miluit, cari așteaptă pomană dela cei bogați... nu sunt oare destui nefericiți de ajutat... nu sunt destule familii lipsite, cari așteaptă ajutor dela cei avuți? Biserica, stântul altar — slujba lui Dumnezeu — oare nu așteaptă, nu poftesc nimica dela tine? oare n'ar fi bine să jertfești din ce ți-a dat Dumnezeu și pentru sfânta Biserică... să duci la biserică macar câte o lumină câte puțină tămâie, pâne și vin de jertfă... să te îngrijești de podoaba casei Domnului? Oh bogat nesăturat și crudel, fii dară pradă neliniștei tale, care e cea d'întâi pedeapsă a sgârceniei tale, iar

de te vei mântui, de vei scăpa de pedeapsa aceasta, fii sigur, că vei cădea într'altă pedeapsă și mai mare...

Lubiților — ferivă de păcatul sgârceniei sau lăcomiei, care este o alipire neorânduită de bunurile pământesti, ori spre a câștiga acestea bunuri, ori pentru a le păstra în paguba sufletului propriu, în paguba datorințelor religioase, în paguba dreptății ori a dragostei datorite față de cei săraci. — Acest păcat — primejdios în urmările sale și urît din firea sa, — adeseori și în lumea aceasta se pedepsește. Un anumit om — cuprins de demonul nesățului de bani, de sgârcenie, nu se socotia la alt ceva decât cum să-și îngrămădească bani preste bani, averi preste averi... Și fiindcă se temea, să nu-i fure cineva comorile sale, în fundul pivniței sale a săpat o chiliuță, i-a făcut o ușă de fer în perete — așa pregătită — încât să nu o bage nime în seamă...

După ce câștigă ceva sumă de bani, mergea de-i ascundeă acolo... și cu mare plăcere se uita la banii lui de aur, de argint și de aramă — cari erau idolul său. Intr'o zi, când duse o sumă mare de bani ca să o așeze în acel ascunziș întunecos, uită se scoală chieia din zarul ușei și să o iea cu el: închizând ușa după el — cum avea datină — se puse să-și numere comorile sale îngrămădite... După-ce și-a numărat toți banii — voi să iasă, dar ușa nu se putea deschide din lăuntru, așa că rămase închis în chiliuța ascunsă plină cu bani — fără ca să mai poată eși de acolo. Poate judecă și socoti ori cine starea nefericită a aceluia sgârcit... Putea tot strigă, ori bate la ușă ori cât, că nu-l auziă nime, și nime nu-și putea închipui să-l caute în acel loc...

Ne mai arătându-se, cei din familia lui erau îngrijorați și spăriați — cum își poate închipui ori cine. L'au cercat în toate laturile, n'au dat de el nicăiri, socotiau ori că s'a înecat, ori că l'au omorît... ori s'a prăpădit în vre-o altă formă — prin ceva întâmplare... Intr' aceea un măiestru lăcătuș — care auzi vorbind despre nefericirea aceluia sgârcit, își aduse aminte, că acel om — a fost lăsat odată să facă în ascuns o ușă de fer — cu un zar — care se deschidea de amândouă laturile... și socoti că ușor s'a putut întâmpla fără de voia lui — ca să fi rămas închis acolo în chiliuța

aceea tainică din pivniță. — Se duse măiestrul — și spuse lucrul acesta la căseni, și-i povățui la locul ascuns, unde așezase ușa aceea de fer. — Deschide ușa, și spre mai marea lor mirare, spaimă și groază — au aflat trupul mort al aceluia bogat sgârcit — tot putred și ros de vermi. — Atunci au priceput cu toții taina: au cercat cu de-a-dinsul ce a fost ascuns acolo — stăpânul căsii, au aflat o grămadă de bani, adevărate comori de mânia și de uriciune înaintea lui Dumnezeu...

Concepția și atitudinea credincioșilor noștri.

Cu ocazia discuției, ce a decurs în Senatul țării în legătură cu *Mesajul*, I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru *Dr. Vasile Suciu* în numele Bisericii unite a rostit un discurs în care precisează crezul și ținuta noastră cu privire la îndatoririle ce le observăm cu toții față de Tron și Patrie. Dăm în următoarele — după „Universul” — cele rostite cu atâta devotament de către Înaltul Prelat:

Sunt fericit că, mi se dă ocazie să spun și eu câteva cuvinte în numele bisericii române-unite, la răspunsul la *Mesaj*.

Scopul oricărei biserici, și prin urmare și al bisericii mele, este înobilarea omului. Smulgând și reprimând din inima lui pornirile rele, potrivnice dreptății și binelui comun să le înlocuiască cu virtuți cetățenești, cultivând și dezvoltând virtuțile cetățenești existente în inimile credincioșilor.

În special, religiunea creștină nu este o religie, care să se ocupe cu ființa omenească, considerată ca solitară, căci Mântuitorul nostru a avut în vedere pe om și datorii lui, întrucât el, omul, este membru al societății. Și astfel, religiunea creștină, pe lângă datorii omului față de Dumnezeu, mai stabilește și datorii omului față de semenii săi: datorii omului față de superiori, față de inferiori și față de egali. Ba mai mult. El nu se mulțumește numai cu împlinirea faptică a datorii, împlinire cu care se se îndestulește forul civil — pentru că „de internis non iudicat praetor” — ci biserica creștină, bine știind că fapta din afară iese din lăuntru omului — căci „din prisosința inimii” grăește gura — biserica

creștină pătrunde în însăși inima omului, regulând înseși simțămintele, căci mai apoi se manifestă în faptă.

Fiind vorba de datoriile omului față de semenii săi, biserica creștină statornicește ca primă datorie: supunerea inferiorilor față de autoritate, și îngrijirea părintească a autorității față de supuși săi.

(Va urma.)

Comemorarea centenarului de naștere a episcopului Mihail Pavel.

Festivalul comemorativ proiectat de „Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș” s'a ținut la 13 Nov. crt. După celebrarea sfintei Liturgii împreunate cu părăstas, membrii „Asociațiunii” sau adunat în sala Prefecturii, unde pe lângă membrii a fost prezent un public select și elevii școalelor secundare. Cursul ședinței a purtat timbrul unei serbări evlavioase izvorit din simțul de recunoștință a celor prezenți față de marele Arhiepiscop și binefăcător *Mihail Pavel*, a cărui centenar de naștere și aniversare de 25 ani a morții s'a prăznuit.

Prezidentul *Dr. Florent Mihalyi* în cuvinte adânc simțite deschizând ședința, se cetesc telegramele sosite, dintre cari cea dintâie a Patronului „Asociațiunii”, P. Sf. S. *Iuliu Hossu* episcopul Gherlei, care — împedecat fiind a participa la ședința comemorativă — dispune a fi reprezentat la aceasta serbare prin vicarul său foraneu. Urmează cuvântarea come-

morativă rostită de către vicarul Maramurășului. N'a lipsit nici prinosul de recunoștință a studenților de pe vremuri beneficiați de repausatul Episcop, în numele cărora a vorbit jurisconzultul județan *Dr. Vasile Chindriș*, a cărui discurs a produs o adevărată impresiune pioasă în ascultători.

Bibliografie.

A apărut din „Biblioteca Poporală din Gherla”. No. 1. „*Adevărata Biserică a Domnului Nostru Isus Hristos*” de Dr. Victor Bojor. Prețul 15 Lei și 1 Leu porto. No. 2. „*Datorințele creștinești ale bărbaților*” de acelaș autor. No. 3. „*Invățătură creștinească pentru femei*”. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto postal. No. 4. „*Invățături pentru tinerii feciori*”. Prețul 6 lei și 1 leu porto postal. No. 5. „*Invățături creștinești pentru fetele fecioare*”. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto postal. Se pot procura la Tipografia „Aurora” A. Todoran în Gherla.

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

Calendar săptămânal.

20 — 26 Noemvrie 1927.

- 20. Dumineca. IX. d. In. Sf. Cruci (Ev. 9 dela Luca, 12, 16.) C. Grig. P. Pr.
- 21. Luni. Intr. in biserică.
- 22. Marți. Ap. Filimon.
- 23. Mercuri. P. Amfilohie.
- 24. Joi. P. Clement.
- 25. Vineri. M. Ecaterina † 307 d. Hr.
- 26. Sâmbătă. C. Alipie.